

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 5763/24
30.10.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Светлане Павић, председника већа, Александре Лековић и Весне Дамјановић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., коју заступа пуномоћник Мирјана Јакшић, из Банатског Новог Села, улица 27. марта бр. 56/а, против тужене Републике Србије – Министарства одбране – Војномедицинска академија, коју заступа Војно правобранилаштво Београд, Поштански фах 2, 11105 Београд 7, ради накнаде нематеријалне штете, вредност предмета спора 500.000,00 динара, одлучујући о жалби тужене изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П бр. 389/24 од 09.07.2024. године, у седници већа одржаној дана 30.10.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована жалба тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П бр. 389/24 од 09.07.2024. године у ставу првом, другом и четвртм изреке.

ОДБИЈА СЕ захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Ожалбеном пресудом, ставом првим изреке дозвољено је објективно преиначење тужбе извршено поднеском тужиље од 28.05.2024. године. Ставом другим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиље, па је обавезана тужена да тужиљи на име накнаде штете за претрпљене душевне болове због умањења опште животне активности исплати износ од 400.000,00 динара, са законском затезном каматом од дана правноснажности пресуде, па до коначне исплате, у року од 15 дана од дана пријема пресуде, под претњом принудног извршења. Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље у делу којим је тражила да се обавезе тужена да јој преко досуђеног износа из става другог изреке (погрешно означен став први изреке), исплати износ од још 100.000,00 динара по истом основу, са законском затезном каматом од дана правноснажности пресуде, па до исплате, у року од 15 дана од дана пријема пресуде, под претњом извршења. Ставом четвртим изреке обавезана је тужена да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 244.200,00 динара, са

законском затезном каматом од извршности пресуде па до коначне исплате, у року од 15 дана од дана пријема пресуде, под претњом последица принудног извршења, док је ставом петим изреке одбијен захтев тужиле за тражену законску затезну камату на трошкове парничног поступка за период од правноснажности одлуке до дана извршности одлуке.

Против наведене пресуде и то против одлуке из става првог, другог и четвртог изреке тужена је благовремено изјавила жалбу из свих законом прописаних разлога.

Тужиле је поднела одговор на жалбу.

Испитујући правилност ожалбене пресуде у побијајућем делу, у границама законских овлашћења из члана 386 ЗПП (“Службени гласник Р Србије”, бр.. 72/11 са свим изменама и допунама), овај суд је оценио да је жалба тужене неоснована.

У поступку пред првостепеним судом нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности. Нема ни битне повреде из тачке 12 исте законске одредбе, на коју повреду се жалбом неосновано указује, јер је изрека пресуде јасна и непротивречна образложењу, а пресуда садржи јасне и довољне разлоге о свим одлучним чињеницама у овој правној ствари.

Неосновано се жалбом тужене побија одлука из става првог изреке ожалбене пресуде, којом је дозвољено објективно преиначење тужбе извршено поднеском тужиле од 28.05.2024. године, јер је на наведеном рочишту тужиле повећала свој захтев у погледу висине потраживања на име умањења животне активности, а које је прихваћено у смислу одредбе члана 200 ЗПП, коју одлуку првостепеног суда прихвата и овај суд, имајући у виду да је првобитно постављен захтев за овим новчаним потраживањем постављен још 05.07.2018. године, приликом подношења тужбе, те да је због протеча времена тражени износ неодговарајући степену умањења животне активности које тужиле трпи. С друге стране и начело целисходности даје овлашћења првостепеном суду да и поред противљења супротне странке прихвати учињено преиначење, , будући да се извршено преиначење заснива на истом чињеничном стању и по истом правном основу, због чега је правилна одлука првостепеног суда из става првог изреке ожалбене пресуде.

Надаље, према утврђеном чињеничном стању, а које је детаљно образложено у правноснажној пресуди првостепеног суда П бр. 11163/18 од 28.02.2023. године, која је потврђена пресудом Апелационог суда у Београду Гж бр. 3562/23 од 06.12.2023. године, у вези са осталим траженим видовима накнаде нематеријалне штете осим накнаде на име умањења опште животне активности, а што је предмет одлучивања у овој правној ствари, произлази да је тужиле на ВМА лечена у периоду од 15.12.2016. године до 17.12.2017. године, када јој је од стране лекара наведене установе др ББ постављена дијагноза малигне неоплазме, уз предлог да се одреди хируршка интервенција, која је извршена дана 06.02.2017. године. Пре оперативног захвата лекар туженог није обавио лабораторијске и друге анализе које су биле неопходне ради адекватног планирања и лечења малигнитета. Биопсија ткива као основ постављања наведене дијагнозе није спроведена, нити је тужиле упућена код онколога и код ортопеда на процену, а

постоперативно се показало да се није радило о малигну, већ о бенигну тумору. Тужила је на месту хируршке интервенције имала операцију пре 40 година, односно 70-тих година прошлог века, те се због појаве црвенила на делу где је обављен хируршки захват јавила лекару. Хируршкој ексцизији измене коже се приступило без икакве потврде о малигнитету. Након обављене хируршке интервенције и у каснијој фази лечења дошло је до компликација, па је тужила лечење наставила у КЦ “Војводина” у Новом Саду и то у периоду од 19.04.2018. године до 25.05.2018. године и у КЦС у Београду од 27.07.2018. године до 05.10.2018. године. Иако је евидентно постојала инфекција у централном еродираним делу обложено зеленкасто сивкастим наслагама, брис ране преоперативно није урађен, те је покривање тог дела трансплантом било извесно изложено ризику од неуспеха и настанку компликација, што се и десило. Са друге стране, покривање већег дефекта коже купола рамена слободним кожним трансплантатом захтевало је и имобизацију рамена како би се спречили покрети и омогућило несметано прихватање трансплантата, а што је у овом случају изостављено, с обзиром на то да је кожни трансплантат фиксиран за подлогу “стаплерима-клипсама”, а што је било контраиндиковано, тим пре што је примена овог метода у пластичној и реконструктивној хирургији, како то произлази из налаза вештака медицинске струке у потпуности искључено. Примена стаплера је захтевала поседовање и употребу посебног инструмента за њихово уклањање, а у конкретном случају супротно правилима струке већина стаплера је уклоњена пинцетом. Последице предузете хируршке интервенције нису биле пропраћене применом адекватне терапије, било конзервативне или хируршке, а није примењена ни антибиотска терапија. Неспорно је да је тужила била превијана и контролисана, али да није адекватно лечена, а што је потврђено налазом вештака др Дорине Ковачевић. Допунске дијагностичке процедуре вршене у другим клиничким центрима су указале на погрешно постављену инцијалну дијагнозу, те да је приликом спровођења накнадне дијагностике тужила непотребно излагана напорима, без спровођења икаквог лечења. Тужила је од стране лекара тужене упућена на физикалну терапију, што је било контраиндиковано и противно свим правилима струке, због чега је у правноснажној пресуди П бр. 11163/18 и утврђена одговорност тужене због грешке особља ВМА у лечењу тужиле. Према налазу вештака др Дорине Ковачевић, специјалисте ортопедије и трауматологије и пластичне хирургије произлази да је као последица неадекватног оперативног и постоперативног лечења код тужиле и накнадног лечења које је трајало око годину дана довело до погоршања здравља тужиле која је поред наружења тешког степена и осталих видова нематеријалне штете узроковало и умањење ОЖА од 20% трајно. Ово умањење се манифестује у ограничењу употребљивости леве руке – рамена и шаке при обављању основних животних активности и то одржавање личне хигијене, облачења, употребе прибора за јело, немогућношћу обављања уобичајених кућних послова, подизање и ношење мањих терета. Код тужиле се развио комплексни регионални болни синдром са придруженом лезијом нерава, едеомом, хипералгезијом – преосетљивошћу на додир и осећајем жарења, смањење покретљивости са слабошћу и дистонијом мускулатуре шаке и прстију, те почетним трофичким променама коже и нокатних плоча и променама у температури и њеној боји, док је према налазу др Радмиле Ристић Димитријевић вештака неуропсихијатра, саслушаној у поновљеном поступку потврђен претходни налаз да је као последица оваквог неадекватног лечења тужиле код исте дошло до умањења животне активности са неуропсихијатријске стране од 5%, имајући у виду да је због оваквог лечења код тужиле нарушен душевни спокој, с обзиром да јој је за све активности неопходан увећани напор. Психијатријски

преглед тужиље је потврдио да постоји умањење спокоја у свакодневном функционисању, те да утврђени проценат умањења са неуропсихијатријске код тужиљеније развио ментали поремећај који би захтевао психијатријску пажњу и третман, већ само умањење ОЖА у наведеном степену, о чему се она детаљно изјашњавала и у основном налазу, а које умањење код тужиље ствара сметњу и оштећује јој субјективни осећај доброг стања, с тим да она може уз појачане напоре да обави потребне свакодневне активности. Из усаглашеног налаза наведених вештака произлази да је укупно умањење животне активности код тужиље 23%.

Првостепени суд је полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, те одредаба чланова 18, 154, 170, 171, 172 и 200 Закона о облигационим односима, оценио да је одговорност туженог неспорно утврђена у претходном поступку, због чега је основан захтев тужиље у погледу накнаде и овог вида нематеријалне штете (умањење животне активности). Одлучујући о траженој висини, првостепени суд је оценио да је тужбени захтев тужиље делимично основан и то за износ од 400.000,00 динара, имајући у виду да суштина новчане накнаде нематеријалне штете, па и овог вида није успостављање ранијег стања, с обзиром да код нематеријалне штете то и није могуће, већ се досуђивањем новчане накнаде тежи сатисфакцији и успостављању психичке равнотеже оштећеног у оној мери у којој је то могуће. Душевни болови које тужила као оштећена трпи представљају трајну и дефинитивну последицу због најразличитијих губитака на нематеријалном подручју, а досуђивањем одређене новчане суме се ова штета не може у потпуности отклонити, већ се тужилци као оштећеној омогућава прибављање извесног задовољства којим ће се што је више могуће ублажити трпљење душевних болова, налазећи да износ од 400.000,00 динара представља адекватну накнаду за овај вид штете, због чега је одлучено као у ставу другом изреке, док је у преосталом делу, а за износ од још 100.000,00 динара, тужбени захтев тужиље одбијен као неоснован и одлучено као у ставу трећем изреке.

Оцењујући жалбене наводе туженог овај суд налази да је првостепени суд на правилно и потпуно утврђено чињенично стање, правилно применио материјално право. Разлоге које је за одлуку дао првостепени суд у свему као правилне прихвата и овај суд.

Наиме, одредбом члана 170 став 1 Закона о облигационим односима, прописано је да за штету коју запослени у раду или у вези са радом проузрокује трећем лицу, одговара правно лице у коме је запослени радио у тренутку проузроковања штете, осим у случајевима уколико докаже да је запослени у датим околностима поступао онако како је требало. Одредбом члана 31 Закона о правима пацијената ("Службени гласник РС" бр. 45/13, 25/19), а који је важио у време настанка штетног догађаја, прописано је да пацијент који је због стручне грешке здравственог радника у остваривању здравствене заштите претрпео штету или се стручном грешком проузрокује погоршање његовог здравственог стања, има право на накнаду штете према општим правилима о одговорности за штету.

У конкретном случају, како је и наведено, одговорност здравствене установе ВМА као органа тужене је већ утврђена правноснажном пресудом првостепеног суда П 11163/18 од 28.02.2023. године. У истој пресуди је на јасан начин образложено да лекарску грешку чини поступање лекара противно правилима властите струке, те да је

код лекарске грешке реч о непоштовању правила која чине медицински стандард, чији су битни елементи научна сазнања и лекарско искуство потребно за постизање циља медицинског третмана, које се потврдило у пракси, а што је у овом случају у питању, због чега је тужиљи и правоснажно досуђена накнада за остале видове причињене нематеријалне штете (претрпљени физички болови, страх и наруженост), те се у вези са одлучивањем о преосталом виду проузроковане штете тужиљи одлучује применом истих правила. Због тога су неосновани жалбени наводи тужене којима се ожалбена пресуда побија искључиво из разлога наведених у претходном поступку, а које су и првостепени и другостепени суд оценили као неосноване, а то је да у конкретном случају није било незаконитог и неправилног рада медицинског особља тужене, односно да није било лекарске грешке.

Такође, неосновани су и жалбени наводи тужене да је у конкретном случају наступила застарелост потраживања тужиље, уз навод да је тужиља операцију рамена извршила још седамдесетих година прошлог века, када је на левом рамену оперисала “келоид” и када јој је постављен кожни трансплантат, а да се крајем 2016. године на том трансплантату појавило црвенило које је наведена медицинска установа преко својих запослених санирала. Ово имајући у виду да је током поступка утврђено неадекватно лечење тужиље крајем 2016.године и почетком 2017.године, односно до 17.02.2017.године, те да је услед таквог поступања запослених код ВМА дошло до умањења животне активности код тужиље за 23% трајно и то како са ортопедско-трауматолошке стране, тако и са неуропсихијатријске стране.

И по налажењу овог суда, правилна је одлука о досуђеној накнади у висини од 400.000,00 динара, имајући увиду да наведени износ представља адекватан износ трпљењима тужиље, с тим што овај суд сматра да тужиљи с обзиром на висину степена умањења опште животне активности од 23% припада и већи износ од досуђеног, међутим, с обзиром да је предмет расправљања у другом степену само жалба тужене, то овај износ није могао бити мењан јер се није могло ићи на штету жалиоца.

Такође, потврђена је и одлука о досуђеној камати на износ досуђене накнаде и то од дана правноснажности пресуде, па до коначне исплате, иако камата на име накнаде штете припада од дана доношења првостепене одлуке, међутим, наведено није било предмет оспоравања у жалбеном поступку од стране тужиље, па одлука у том делу није могла бити измењена.

При томе, овај суд је имао у виду да је у ставу трећем изреке, у трећем реду, а којом је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиље у делу којим је тражила да се обавезе тужена да јој преко досуђеног износа из става другог изреке (услед очигледне грешке у куцању погрешно је означен став први изреке) плати износ од још 100.000,00 динара, међутим, о наведеном овај суд није могао водити рачуна и указати на исправку ожалбене пресуде, с обзиром на то да тај део одлуке није ожалбен.

Правилна је одлука првостепеног суда и из става четвртог изреке, а којом је одлучено о трошковима поступка, имајући у виду да је ожалбена пресуда у том делу донета правилном применом одредаба из чланова 153 и 154 ЗПП-а.

Како се ни осталим жалбеним наводима тужене не доводи у сумњу правилност и

законитост ожалбене пресуде, то је овај суд применом одредбе члана 390 ЗПП-а, одлучио као у ставу првом изреке.

Ставом другим изреке, у смислу одредбе члана 165 став 1 ЗПП, одбијен је захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка, јер је њена жалба оцењена као неоснована.

**Председник већа-судија
Светлана Павић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић